

Kursbeskrivning

Kursen ger grundläggande kunskaper om människor, kulturer och samhällen under historisk tid (medeltid – samtid) utifrån ett arkeologiskt perspektiv. I fokus står även den teoretiska diskussionen om relationen mellan ting, text och bild som källor. Kursmomentet tar upp aktuell forskning och tolkningar. Källmaterialet är fornsaker, fornlämningsmiljöer och arkitektur samt textkällor. Undervisningen sker teoretiskt (litteratur, föreläsningar, textseminarium) och praktiskt (guidning, föremålsstudier, egna arbetsuppgifter).

Övergripande syftar kursen till att öka studentens kunskap om och förståelse för mänskliga samhällens variation över tid och rum under historisk tid, med tonvikt på Nordeuropa. Vidare till att öka studentens kunskap om och förståelse för relationen mellan källmaterial och tolkning i relation till olika teoretiska synsätt.

Tentamen och uppgifter

Tentamen sker i form av hemskrivning som delas ut tisdag 21/12 och ska vara inlämnad senast fredag 14/1 2011 kl 12.00 till kursansvarig (lägg i facket). Tentamen består av fyra kunskapsfrågor (1 sida var) samt en individuell uppgift (2 sidor). Betygsskala A-F (se betygskriterierna).

Under kursens gång delas även mindre uppgifter ut samt instuderingsfrågor för att stimulera läsningen. Aktiv närvaro är obligatorisk på samtliga kursmoment.

Besök på Historiska museet och Medeltidsmuseet

Tisdag 11/1 besöker vi Historiska museet för guidad visning, vägbeskrivning
www.historiska.se

Onsdag 12/1 besöker vi Medeltidsmuseet för guidad visning, vägbeskrivning
www.medeltidsmuseet.stockholm.se

nanouschka.myrberg@ark.su.se

Rum 319, tel 08-163379, mobil 070-4941144

KURSLITTERATUR

Monografier

- Andersson, Bodil (red.). 2008. *Snarsmon – resandebyn där vägar möts*.
Andrén, Anders. 1997. *Mellan ting och text. En introduktion till de historiska arkeologierna*.
Burström, Mats. 2007. *Samtidsarkeologi. Introduktion till ett forskningsfält*.
Little, Barbara. 2007. *Historical archaeology. Why the past matters*.

Artiklar i kompendier (i den ordning de ingår)

I Mellan ting, text och bild

- Eriksdotter, Gunhild. 1997. The Stratigraphy of Buildings.
Nordanskog, Gunnar. 2009. Det förflutnas ikoner.
Svanberg, Jan. 2002. Bilden av Birger Jarl – fantasi och verklighet.
Larsson, Stefan. 2000. Från Lincolnshire till Östdanmark. En krukmakare i Knut den Stores tid.
Myrberg, Nanouschka. 2008. Numismatik mellan historia och arkeologi.
Åkerhagen, Arne. 2002. Kritpipan som hjälpmedel vid datering.

II Maktens landskap

- Andrén, Anders. 1998. Från antiken till antiken.
Pettersson, Björn. 2007. Kammakeriavfallets spridning på en tidigmedeltida stadsgård i Sigtuna.
Westholm, Gun. 2000. Visby och Gotland – medeltida byggnadsutveckling.
Westholm, Gun. 2001. Två städer. Sanitär infrastruktur i Visby och Tallinn under medeltid.
Hansson, Martin. 2009. Att skapa landskap. Om identitetsskapande under medeltid.
Gustin, Ingrid. 2009. Kvinnan, tornet och makten i Bjälbo.
Bonnier, Ann-Catherine. 1987. Kyrkorna under medeltiden.
Wienberg, Jes. 2001. Gotlands guldålder – kyrkor, konjunkturer och korståg.

III Ett annat landskap

- Schmidt Sabo, Katalin. 2004. Vem behövde en by? Strategier, förändring och bybildning under den tidiga medeltiden.
Kling, Jörgen. 1992. En medeltida bondgård i Käglinge, Malmö.
Magnusson, Gert. 1998. Järnverk och bergsbruk under medeltiden.
Sundin, Bo. 2003. Vattnets kraft. Forna och nära minnen av älvarnas industrialisering.
Welinder, Stig. 1992. Den skapande människans arkeologi.
Rosén, Christina. 2007. Torpare och materiell kultur.
Andersson, Sofia, Sköld, Josefine och Åman, Elisabeth. 2007. Kulturväxter på övergivna torp.
Karlsson, Sven Olov. 2008. Stenbustan.
Johansson, Mikael & Århem, Barbro. 2002. Staden på vattnet – historia och arkeologi kring hamnar och stränder.
Arnstberg, Karl-Olov. 1990. Framtidens grejor.
Wahlgren, Katty H. 2008. Framtidsminnen. Insamling, ingrävning och samtal kring tillvaron.
O'Leary, Beth L. 2009. Evolution of Space Archaeology and Heritage.

**Stockholms
universitet**

Arkeologi I, HT 2010

Delkurs 4, Medeltidens och den nyare tidens arkeologi (7,5 hp).

Kursansvarig och huvudlärare: Fil. dr Nanouschka Myrberg

Alla föreläsningar hålls i Botans hörsal om inte annat anges.

Måndag 13/12. 10-12. Historisk arkeologi: Introduktion. NM.

13-15. Mellan ting och text: medeltidens födelse. NM.

Utdelning av uppgiften Faktarutan (till 21/12).

Tisdag 14/12. 10-12. Mellan ting, text och bild: bilder som arkeologiskt material. NM.

Utdelning av uppgiften Ting, text & bild (till 16/12).

13-15. Massmaterial som resurs och problem. NM.

Torsdag 16/12. 10-12. Maktens landskap: kyrkor, borgar och städer. NM.

13-15. Mynt- och penningekonomi under medeltid och nyare tid. KJ.

Utdelning av uppgiften Framtidsarkeologi (till 21/12).

Måndag 20/12. 10-12. Ett annat landskap: medeltidens landsbygd. Lena Beronius Jörpeland, Riksantikvarieämbetet UV Mitt.

13-15. Marinarkeologi. Professor Johan Rönnby, Södertörns högskola.

Tisdag 21/12. 10-12. Samtidsarkeologi. MB.

12.30-15.30. "Framtidsarkeologi": textseminarium och diskussion.

Seminarierummet. Kl. 12.30-14.00 grupp 1, kl 14.00-15.30 grupp 2. NM.

Utdelning av hemtentamen (till 14/1)

Måndag 10/1. 10-16. "Faktarutan", fortsättning på uppgiften. *Seminarierummet.* NM.

Tisdag 11/1. 10-12, 13-15. Medeltidens och den nyare tidens artefakter. *Visning på SHM.* Kl. 10-12 grupp 1, kl. 13-15 grupp 2. NM.

Onsdag 12/1. 10.45-ca 12.30. Den medeltida staden. *Visning på Medeltidsmuseet.* NM.

Hemtenta. Inlämning senast fredag 14/1 kl 12.00.